

Bruxelles, 1. listopada 2018.
(OR. en)

10756/3/18
REV 3

JAI 728	DATAPROTECT 151
FREMP 117	DIGIT 148
DROIPEN 100	EDUC 287
COHOM 92	EMCO 3
ANTIDISCRIM 14	EMPL 378
ASILE 51	GENDER 24
ASIM 93	JEUN 86
COPEN 246	JUSTCIV 183
COSI 172	MIGR 107
COTER 99	SOC 471
CT 126	VISA 181
DAPIX 227	

NAPOMENA

Od: Predsjedništvo

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 10756/2/18 REV 2

Predmet: Zaključci Vijeća o primjeni Povelje o temeljnim pravima u 2017.

Za delegacije se u prilogu nalazi kompromisni prijedlog nacrtu zaključaka Vijeća o primjeni Povelje o temeljnim pravima u 2017. kojim su uzeti u obzir doprinosi delegacija.

ZAKLJUČCI VIJEĆA O PRIMJENI POVELJE O TEMELJNIM PRAVIMA U 2017.

I. UVOD

1. Vijeće potvrđuje da je Europska unija „unija vrijednosti”, kako je utvrđeno u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, te da se temelji na poštovanju ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, među ostalim prava pripadnika manjina. Poštovanje temeljnih prava ključno je kako bi se osiguralo da EU bude mjesto gdje ljudi mogu prosperirati, ostvarivati svoja prava i slobode te živjeti bez diskriminacije. Stoga bi EU i države članice trebali pri provedbi prava EU-a poštovati Povelju u okviru svih svojih djelovanja u svim područjima politika EU-a.
2. Vijeće s time u vezi pozdravlja izvješće Komisije za 2017. o primjeni Povelje EU-a o temeljnim pravima¹ (dalje u tekstu „Povelja”), kao i izvješće o temeljnim pravima za 2018., koje je izradila Agencija EU-a za temeljna prava² (dalje u tekstu „Agencija”).

¹ ST 9542/18

² ST 9557/18

3. Vijeće podsjeća na to da se odredbe Povelje na temelju njezina članka 51. odnose na sve institucije, tijela, urede i agencije Unije te, uz dužno poštovanje načela supsidijarnosti, i na države članice kada provode pravo Unije. Vijeće poziva sve navedene aktere da Povelju primjenjuju te da njezinu uporabu promiču na različitim razinama. Vijeće poziva države članice da promiču svijest o pravima iz Povelje, među ostalim o relevantnoj sudskoj praksi Suda Europske unije, posebice među europskim građanima, u široj javnosti i među osobljem nacionalnih tijela, te da se pobrinu za to da se nacionalnim pravnim stručnjacima, među ostalima i sudcima, nudi osposobljavanje u obliku ciljanih modula.
4. Vijeće s time u vezi pozdravlja konferencije posvećene Povelji koje su organizirala predsjedništva Vijeća te sa zadovoljstvom očekuje konferenciju *The 'national life' of the EU Charter of Fundamental Rights – Avenues to enhance awareness, judicial training and implementation* („Nacionalni život” Povelje EU-a o temeljnim pravima – kako unaprijediti svijest, pravosudno osposobljavanje i provedbu), koja će se održati 23. i 24. listopada 2018. Na konferenciji će se raspravljati o različitim alatima za bolju provedbu Povelje i unapređenje svijesti o pravima koja iz nje proizlaze. Bit će to ujedno prigoda za predstavljanje priručnika Agencije sa smjernicama u vezi s primjenjivosti Povelje; taj bi priručnik uskoro trebao biti objavljen.
5. Vijeće sa zadovoljstvom očekuje desetu obljetnicu (u 2019.) dana kada je Povelja, stupanjem na snagu Lisabonskog ugovora, postala pravno obvezujuća. Bit će to prigoda za osvrt na dosadašnja iskustva i razmatranje novih mogućnosti da se pri uporabi Povelje iskoristi njezin pun potencijal.
6. Vijeće ističe ulogu koju Sud Europske unije ima u tumačenju i primjeni Povelje u EU-u te, s obzirom na njegovu sudsku praksu, u pružanju dodatnih smjernica nacionalnim sudcima i sudovima u vezi s primjenom Povelje. Sud time doprinosi konkretnom učinku Povelje u svakodnevici ljudi.

7. Vijeće prepoznaje ključnu ulogu Agencije, koja je utvrđena njezinom uredbom o osnivanju, a odnosi se na prikupljanje i diseminaciju relevantnih, objektivnih, pouzdanih i usporedivih podataka te na pružanje pomoći i stručnih znanja utemeljenih na činjenicama u pogledu praktičnih pitanja povezanih s temeljnim pravima, čime se potiče kultura temeljnih prava diljem EU-a. To je bilo jasno istaknuto i u drugoj neovisnoj vanjskoj evaluaciji Agencije koju je Upravni odbor Agencije pozdravio u prosincu 2017., a koja je kasnije predstavljena Vijeću. Vijeće će razmotriti svaki prijedlog revizije uredbe o osnivanju Agencije koji joj Komisija eventualno odluči podnijeti, uzimajući pritom u obzir vanjsku evaluaciju Agencije u 2017. i preporuke Upravnog odbora Agencije koje se temelje na toj evaluaciji.
8. Vijeće pozdravlja dobru suradnju u okviru nadležnosti Unije s međunarodnim organizacijama, posebice s Vijećem Europe i njegovim stručnim tijelima kao što je Venecijanska komisija.

II. POŠTOVANJE DEMOKRACIJE I VLADAVINE PRAVA KAO PREDUVJET ZA POTPUNO OSTVARIVANJE TEMELJNIH PRAVA

9. Demokracija je središnja vrijednost koja je zajednička EU-u i svim njegovim državama članicama. Vijeće sa zadovoljstvom očekuje Komisijin kolokvij za 2018. o temeljnim pravima posvećen važnoj temi demokracije u EU-u. Kolokvijem će se osigurati **pravodobna** prigoda za raspravu na najvišoj političkoj i stručnoj razini o tome kako obnoviti posvećenost demokratskoj participaciji unutar EU-a i europskog društva i utvrditi moguće načine za poticanje slobodne, uključive i otvorene demokracije u EU-u.

10. S obzirom na predstojeće europske izbore u svibnju 2019. Vijeće ističe važnost poduzimanja mjera kojima se potiču izlaznost i demokratska participacija te istodobno ukazuje na rastući problem ogromnog broja dezinformacija u digitalnom obliku. Vijeće pozdravlja mjere koje je Komisija poduzela s time u vezi, uključujući Komunikaciju „Suzbijanje dezinformacija na internetu”, čiji je cilj promicanje dosljednog pristupa država članica tome složenom problemu, te sa zanimanjem očekuje rezultate provedbe planiranih aktivnosti. Uz navedeno, Vijeće uvažava rad pojedinačnih država članica i Europske službe za vanjsko djelovanje u tome području te ističe da se njime može doprinijeti potpori međunarodnim partnerima pri rješavanju tih problema u svijetu.
11. U okviru međunarodnog i nacionalnog prava te prava EU-a, Vijeće ističe ključnu ulogu aktivnog civilnog društva u promicanju temeljnih **i ljudskih** prava te njegova doprinosa funkcioniranju demokracija. Vijeće podsjeća da je važno ukloniti nepotrebna, nezakonita ili proizvoljna ograničenja prostora civilnog društva, posebice u pogledu slobode udruživanja, mirnog okupljanja i izražavanja, te suzdržati se od uvođenja takvih ograničenja.
12. Vijeće podsjeća da je vladavina prava jedna od temeljnih vrijednosti Unije i preduvjet za poštovanje temeljnih prava.
13. Vijeće podsjeća na to da su se Vijeće i države članice koje se sastaju unutar Vijeća obvezali uspostaviti dijalog svih država članica unutar Vijeća radi promicanja i očuvanja vladavine prava u okviru Ugovorâ te sa zanimanjem očekuje evaluaciju dijaloga o vladavini prava u Vijeću koja bi trebala biti provedena do kraja 2019.

14. Vijeće naglašava važnost povjerenja u javne institucije te pozdravlja činjenicu da će ta tema biti predmet analize u okviru ovogodišnjeg dijaloga o vladavini prava u Vijeću. Seminar koji je predsjedništvo organiziralo 11. srpnja 2018. pokazao je da je povjerenje nužan preduvjet za pravilno funkcioniranje zakonodavne, izvršne i [...] **sudbene** vlasti u [...] **državi** te se na njemu raspravljalo o različitim mjerama, među ostalim o povećanoj otvorenosti i transparentnosti, kojima bi se doprinijelo jačanju ili vraćanju povjerenja. Vijeće sa zanimanjem očekuje ministarsku raspravu u Vijeću za opće poslove.

III. IZGRADNJA KULTURE TEMELJNIH PRAVA U EU-U

15. Vijeće pozdravlja angažman Komisije u promicanju zaštite temeljnih prava u EU-u, među ostalim i organizaciju godišnjeg kolokvija o temeljnim pravima.
16. Vijeće ističe važnost promicanja bolje usklađenosti i dosljednosti između unutarnjih temeljnih prava i vanjskih politika u području ljudskih prava.
17. Vijeće se i dalje zauzima za pristupanje EU-a Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, čime će se ojačati zajedničke vrijednosti Unije, poboljšati učinkovitost prava EU-a te unaprijediti usklađenost zaštite temeljnih prava u Europi. Vijeće poziva Komisiju da brzo dovrši analizu pravnih pitanja koja je Sud Europske unije istaknuo u okviru Mišljenja 2/13 kako bi ih Vijeće moglo dodatno razmotriti.
18. Povodom 70. godišnjice Opće deklaracije o ljudskim pravima u 2018. EU ponovno potvrđuje ulogu koju ima pri utvrđivanju globalnog mjerila za opću zaštitu i promicanje ljudskih prava te izgradnji kulture temeljnih prava.

Potpuno ostvarivanje ljudskih prava žena i djevojčica

19. Vijeće pozdravlja kolokvij Komisije o temeljnim pravima za 2017., koji je bio posvećen promicanju prava žena i rodnoj ravnopravnosti te pitanjima ekonomskog, političkog i socijalnog osnaživanja žena, prava žena u javnom i privatnom životu te borbe protiv svih oblika nasilja nad svim ženama i djevojčicama.
20. Vijeće s time u vezi pozdravlja rad Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE), osobito njegov indeks ravnopravnosti spolova za 2017. kojim se mjeri ravnopravnost žena i muškaraca u Europskoj uniji za razdoblje od 2005. do 2015. kao sveobuhvatne mjere za potporu bolje utemeljenom oblikovanju politika i povećanju svijesti o pitanjima rodne ravnopravnosti na razini EU-a i na nacionalnoj razini.
21. Vijeće ističe nužnost promicanja i zaštite **potpunog ostvarivanja ljudskih** prava žena **i djevojčica** te jačanja zaštite svih žena i djevojčica od svih oblika nasilja u svim okruženjima.
22. Vijeće podsjeća na svoje odluke o potpisivanju³ Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) od strane EU-a, kao i na izraženu namjeru da pristupi Konvenciji, te poziva Komisiju da predstavi analizu obveza koje će EU na temelju Konvencije preuzeti u odnosu na svoje institucije, tijela, agencije i osoblje. Vijeće poziva one države članice koje to još nisu učinile da u najkraćem roku ratificiraju Istanbulsku konvenciju.

³ Odluka Vijeća (EU) 2017/865 i Odluka Vijeća (EU) 2017/866, od 11. svibnja 2017., SL L L 131/11, 20.5.2017.

Suzbijanje rasizma i ksenofobije

23. Rezultati drugog izdanja istraživanja o manjinama i diskriminaciji u Europskoj uniji (EU-MIDIS)⁴ te izvješća drugih relevantnih organizacija ukazuju na zabrinjavajuće trendove u pogledu niza oblika mržnje i nesnošljivosti, uključujući raširenu diskriminaciju, uznemiravanje i diskriminacijsko profiliranje.
24. Vijeće pozdravlja i podupire rad Skupine EU-a na visokoj razini za suzbijanje rasizma, ksenofobije i drugih oblika nesnošljivosti, kojim se potiču rasprave, suradnja, razmjena dobre prakse i sastavljanje smjernica o nizu ključnih područja. Ta skupina predstavlja platformu za potporu nastojanjima koja se poduzimaju na razini EU-a i nacionalnoj razini radi osiguravanja učinkovite provedbe relevantnih pravila i uspostave učinkovitih politika za sprečavanje i suzbijanje zločina iz mržnje i [...] **poticanja na mržnju i nasilje**, uključujući nezakoniti govor mržnje na internetu.
25. Vijeće države članice poziva da se oslone na taj rad kako bi ostvarile opipljiv napredak na terenu u pogledu rasizma i ksenofobije te da iskoriste mogućnosti potpore i operativne pomoći, koje pružaju EU i međunarodna tijela radi boljeg utvrđivanja nedostataka i poboljšanja odgovora na njih.
26. Vijeće ujedno poziva države članice da poduzmu dodatne napore radi poboljšanja evidentiranja zločina iz mržnje te da sustavno prikupljaju i redovito objavljuju pouzdane podatke o zločinima iz mržnje kako bi nacionalna tijela mogla razviti učinkovite odgovore politika na te pojave, koji će se temeljiti na činjenicama. Ujedno se potiču države članice da se u okviru svojeg nacionalnog prava pobrinu za zabranu različitih oblika zločina iz mržnje te da poduzmu mjere za sprečavanje i suzbijanje slučajeva zločina iz mržnje i [...] **poticanja na mržnju i nasilje**, posebice putem učinkovitih istraga, kaznenog progona i suđenja takvih predmeta kako takva kaznena djela ne bi bila nekažnjena.

⁴ <http://fra.europa.eu/en/project/2015/eu-midis-ii-european-union-minorities-and-discrimination-survey>

27. Uz isticanje ključne važnosti slobode izražavanja, Vijeće ujedno pozdravlja dobrovoljni dijalog na temelju Kodeksa ponašanja o suzbijanju nezakonitog govora mržnje na internetu, kao i pozitivne rezultate praćenja u 2017., prema kojem su internetske platforme uklonile oko 70 % prijavljenih sadržaja, u usporedbi sa samo 28 % uklonjenih sadržaja tijekom prethodnog praćenja. Vijeće pozdravlja činjenicu da Kodeks ponašanja postaje industrijski standard te da se za njega zanimaju i manje platforme.

Promicanje nediskriminacije

28. Vijeće pozdravlja i podupire rad Skupine EU-a na visokoj razini za nediskriminaciju, raznolikost i ravnopravnost te njezinu podskupinu za poboljšanje prikupljanja i uporabe podataka o ravnopravnosti kada je to potrebno. Poziva države članice da sudjeluju u toj podskupini te da nastave unapređivati kvalitetu i povećavati uporabu podataka o ravnopravnosti pri oblikovanju politika. Vijeće s time u vezi sa zadovoljstvom očekuje nove smjernice za poboljšanje prikupljanja i uporabe podataka o ravnopravnosti.
29. Vijeće ujedno pozdravlja aktualne rasprave o normama za tijela za ravnopravnost te sa zadovoljstvom uvažava Preporuku Komisije⁵ kojom se države članice savjetuje o mjerama koje mogu poduzeti radi povećanja učinkovitosti i neovisnosti tijela za ravnopravnost.
30. Vijeće ističe da je na nacionalnoj razini i na razini EU-a potrebno poduzeti mjere radi borbe protiv nesnošljivosti, diskriminacije i [...] **poticanja na mržnju i nasilje**, među ostalim protiv vjerskih skupina, u svim državama članicama.⁶

⁵ Preporuka Komisije 2018/951 od 22. lipnja 2018., SL L 167/ 28 od 4. srpnja 2018.

⁶ **Jedna delegacija predložila je uključivanje formulacije „osobito kršćana i židova”.**

Integracija Roma

31. Vijeće pozdravlja raspravu o preispitivanju okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020., koje je Komisija provela u sredini programskog razdoblja. Ono ukazuje na prve znakove napretka, posebice u smislu osiguravanja završetka obveznog školovanja djece u punoj satnici te promicanja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Međutim, i dalje ima prepreka (u obrazovanju i stanovanju) koje koče nastojanja da tim inicijativama ostvare povećane mogućnosti za zapošljavanje. Vijeće poziva države članice da i dalje poduzimaju napore u svrhu suzbijanja rasizma i [...] sprečavanja **poticanja na mržnju i nasilje** usmjerenih protiv Roma te radi poboljšanja socijalne i ekonomske integracije Roma, među ostalim i s obzirom na preporuke za pojedine zemlje u okviru europskog semestra.

Prava osoba s invaliditetom

32. **Vijeće potvrđuje svoju predanost promicanju, zaštiti i osiguravanju potpunog i ravnopravnog ostvarivanja svih temeljnih prava svih osoba s invaliditetom. Vijeće poziva države članice da nastave poduzimati napore u svrhu provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom te da promiču ravnopravnost i nediskriminaciju u skladu s Konvencijom i Europskom strategijom za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2010. do 2020.**

Prava djeteta

33. Vijeće potvrđuje svoju predanost nastavku [...] **promicanja** prava svakog djeteta na ostvarivanje njegova punog potencijala u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta [...] te kako je utvrđeno člankom 24. Povelje.
34. Vijeće pozdravlja činjenicu da su ministri vanjskih poslova EU-a usvojili revidirane smjernice EU-a o promicanju i zaštiti prava djeteta – „Ne zaboravimo nijedno dijete” (2017.). Tim smjernicama utvrđena je sveobuhvatna strategija EU-a s ciljem jačanja napora kojima se osigurava da sva djeca, posebice ona koja su najviše izložena marginalizaciji **i koja su najranjivija**, ostvaruju koristi od politika i mjera EU-a.

Zaštita djece migranata

35. Djeca migranti, posebice maloljetnici bez pratnje, posebice su ranjiva i trajno izložena rizicima od nasilja, fizičkog zlostavljanja, iskorištavanja, spolnog zlostavljanja i trgovanja. Vijeće s time u vezi podsjeća na svoje zaključke od 8. lipnja 2017. o djeci migrantima, usvojenima slijedom Komunikacije Komisije od 12. travnja 2017. o tome pitanju.⁷
36. Vijeće pozdravlja stvaranje Europske mreže za skrbništvo, kojom će se olakšati suradnja relevantnih nacionalnih tijela i razmjena dobrih praksi.

⁷ Zaključci Vijeća Europske unije i predstavnikâ vlada država članica od 8. lipnja 2017. o zaštiti djece migranata i Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 12. travnja 2017. o zaštiti djece migranata, COM(2017) 211 final.

Ravnopravnost LGBTI osoba⁸

37. Vijeće napominje da su LGBTI osobe i dalje često žrtve diskriminacije, fizičkog nasilja i [...] **poticanja na mržnju i nasilje** diljem EU-a. Stoga Vijeće podsjeća na svoje zaključke iz 2016. o ravnopravnosti LGBTI osoba⁹ te prima na znanje godišnje izvješće za 2017. o popisu mjera Komisije za poboljšanje ravnopravnosti LGBTI osoba predstavljeno na Dan nulte diskriminacije 1. ožujka 2018.¹⁰
38. Vijeće sa zadovoljstvom uvažava napore koje Agencije poduzima u 2018. radi pripreme druge ankete LGBTI osoba na razini EU-a¹¹ s ciljem poboljšanja **skupa** podataka [...], a čime se institucijama i državama članicama EU-a pomaže pri provedbi prava EU-a u području zaštite temeljnih prava LGBTI osoba. Vijeće sa zadovoljstvom očekuje objavu budućih anketa Agencije o toj temi, čime će se omogućiti utvrđivanje trendova.

Pristup starenju stanovništva utemeljen na pravima

39. Vijeće uzima u obzir pitanja povezana sa starenjem stanovništva diljem Europe i ponovno potvrđuje da je važno nastaviti se brinuti za poštovanje temeljnih prava ljudi tijekom njihova cijelog života te uvažavati i poštovati posebne potrebe starijih osoba. Vijeće pozdravlja rad koji države članice poduzimaju u tom području.

⁸ **Jedna delegacija predložila je brisanje.**

⁹ Usvojeni su 16. lipnja 2016. (<https://www.consilium.europa.eu/hr/press/press-releases/2016/06/16/epsco-conclusions-lgbti-equality/>)

¹⁰ <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017annualreportonlgbtilistofactions.pdf>

¹¹ <http://fra.europa.eu/en/project/2018/eu-lgbti-survey-ii>

40. Vijeće pozdravlja napore koje je Agencija poduzela kako bi u svojem izvješću o temeljnim pravima za 2018. analizirala fenomen starenja oslanjajući se pritom na pristup utemeljen na pravima te prima na znanje mišljenje Agencije da bi institucije i države članice EU-a trebale razmotriti uporabu europskih strukturnih i investicijskih fondova za promicanje takvog pristupa starenju stanovništva.

Proglašenje europskog stupa socijalnih prava

41. Vijeće ističe da činjenica da su čelnici EU-a 17. studenoga 2017. proglasili europski stup socijalnih prava pokazuje snažnu političku predanost institucija i država članica EU-a da rade na ostvarivanju još socijalnije i uključivije Europe.
42. Realizacija europskog stupa socijalnih prava zajednička je politička obveza i odgovornost EU-a i njegovih država članica.

Zaštita podataka i digitalni svijet

43. Vijeće pozdravlja stupanje na snagu Opće uredbe o zaštiti podataka (UZP) i Direktive o zaštiti osobnih podataka u području izvršavanja zakonodavstva u svibnju 2018. Tim se zakonodavnim okvirima jačaju temeljna prava građana u digitalnom dobu u pogledu obrade osobnih podataka i njihova slobodnog kretanja, kako je utvrđeno u članku 8. Povelje, te istodobno olakšava poslovanje na jedinstvenom digitalnom tržištu.

44. Vijeće uzima u obzir da će digitalni svijet, među ostalim povećana uporaba algoritama, lanca blokova (eng. *blockchain*), umjetne inteligencije i drugih novih tehnologija, nastaviti ostvarivati važan utjecaj na živote građana i na njihova prava. Važno je pritom uzeti u obzir da digitalna rješenja i nove tehnologije sadrže važne prilike za bolje osiguravanje temeljnih prava, kao što su pristup pravosuđu i sloboda izražavanja i informiranja, ali i potencijalne rizike, među ostalim u odnosu na zaštitu podataka, privatnost, ravnopravnost i ljudsko dostojanstvo.
45. Vijeće s time u vezi uvažava potrebu za jačanjem povjerenja u nove tehnologije, kao što je umjetna inteligencija, te sa zanimanjem očekuje izradu smjernica u tome području uz dužno poštovanje Povelje.
-